

ZARZĄDZENIE NR RZ.0050.307.2021
BURMISTRZA MIASTA PYSKOWICE

z dnia 15 listopada 2021 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji projektu uchwały w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok"

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz.1372), art. 5 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 z późn. zm.) zarządzam co następuje:

§ 1. Przedmiot konsultacji:

Projekt uchwały w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok" stanowiący Załącznik Nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

§ 2. Termin przeprowadzenia konsultacji:

Od dnia 16.11.2021 r. do dnia 23.11.2021 r.

§ 3. Forma konsultacji

Uwagi dotyczące konsultowanego projektu uchwały należy zgłaszać za pomocą formularza zgłoszenia opinii, który stanowi Załącznik Nr 2 do niniejszego Zarządzenia w czasie trwania konsultacji w formie elektronicznej na adres e-mail: b.kikut@pyskowice.pl lub pisemnej przy czym o zachowaniu terminu decyduje data wpływu opinii do siedziby Urzędu Miejskiego w Pyskowicach, ul. Strzelców Bytomskich 3, 44-120 Pyskowice.

§ 4. Sposób publikacji informacji o przeprowadzeniu konsultacji:

- 1) na stronie internetowej www.pyskowice.pl w zakładce "Dla mieszkańców" - "Organizacje pozarządowe" - "Współpraca z organizacjami samorządowymi" - "Konsultacje z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych" - "Konsultacje w 2021 roku",
- 2) w Biuletynie informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Pyskowicach w zakładce "Prawo lokalne" - "Zarządzenia Burmistrza Miasta",
- 3) w siedzibie organu jednostki samorządu terytorialnego w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń tj. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Pyskowicach.

§ 5. Wskazanie komórki merytorycznie odpowiedzialnej za przeprowadzenie konsultacji:

Wydział Spraw Społecznych i Sportu Urzędu Miejskiego w Pyskowicach, tel. 32 332 60 77, 332 60 04.

§ 6. Inne informacje:

- 1) uprawnionymi do udziału w konsultacjach są działające na terenie Gminy Pyskowice organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3. ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, mające wpisana w działalności statutową dziedzinę, w której podejmowane są konsultacje,
- 2) protokół z przebiegu konsultacji zamieszczony zostanie w terminie 14 dni od daty zakończenia konsultacji określonej w niniejszym Zarządzeniu na stronie internetowej www.pyskowice.pl w zakładce "Dla mieszkańców" - "Organizacje pozarządowe" - "Współpraca z organizacjami samorządowymi" - "Konsultacje z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych" - "Konsultacje w 2021 roku".

§ 7. Wykonanie Zarządzenia powierzam Naczelnikowi Wydziału Spraw Społecznych i Sportu.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Burmistrz Miasta

mgr Adam Wójcik

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr RZ.0050.307.2021
Burmistrza Miasta Pyskowice
z dnia 15 listopada 2021 r.
Zatwierdzony przez .....

UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W PYSKOWICACH

z dnia ..... 2021 r.

**w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021, poz. 1372), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021, poz. 1119), art. 10 ust. 1-5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020, poz. 2050) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021, poz. 642) na wniosek Burmistrza Miasta uchwala się, co następuje:

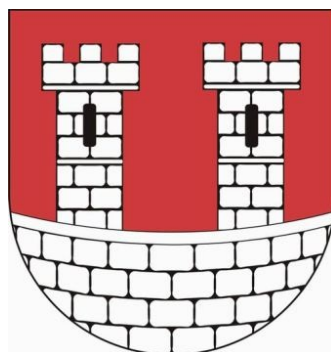
§ 1. Przyjmuje się do realizacji "Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok" w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Pyskowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Pyskowicach
z dnia ..... 2021 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA 2022 ROK**

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	3
1. Sytuacja demograficzna	4
2. Diagnoza lokalnych problemów społecznych w kontekście profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień	4
II. Liczbowe zestawienie danych statystycznych dotyczących Pyskowic	8
1. Pomoc społeczna	8
2. Bezrobocie	10
3. Stan ładu i bezpieczeństwa na terenie Pyskowic - zjawiska związane z problemami alkoholowymi	11
4. Przemoc w rodzinie	17
5. Profilaktyka dzieci i młodzieży	19
6. Sprzedaż napojów alkoholowych w Pyskowicach	21
7. System poradnictwa i grupowych zajęć edukacyjnych	22
8. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	24
9. Wnioski	28
III. Identyfikacja zasobów: instytucji/ osób działających w obszarze rozwiązywania problemów uzależnień na terenie Gminy	29
1. Zasoby rzeczowe	29
2. Zasoby ludzkie	30
IV. Finansowanie	30
V. Cel główny, cele szczegółowe i przedsięwzięcia programu	30
VI. Zasady wynagradzania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	33

I. WSTĘP

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorzady gmin art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 200 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Szkodliwe używanie alkoholu oraz narkotyków powoduje szkody zdrowotne i społeczne takie jak: naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Problemy związane z uzależnieniem powodują także wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Koniecznym staje się podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia popytu i podaży tych środków oraz realizacja zadań mających na celu redukcję szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych. Szczególnie istotne jest, by działania te podejmowane były już na poziomie lokalnym.

Wszelkie działania redukujące tego typu szkody i zapobiegające powstawaniu problemów stanowią podstawę do przywracania równowagi zdrowotnej i społecznej jednostki oraz osób uwikłanych w uzależnienie. Zadania w zakresie redukcji szkód dotyczą wszystkich grup społecznych i stanowią usystematyzowany proces działań profilaktycznych i terapeutycznych.

Sytuacja związana z wystąpieniem pandemii koronawirusa spowodowała zmiany i modyfikacje w funkcjonowaniu różnych instytucji i placówek, w tym miejsc pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin. Pandemia jeszcze mocniej skupiła uwagę zwłaszcza na rodzinach wymagających wsparcia i pomocy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zwany dalej „Programem” reguluje prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień na terenie Gminy Pyskowice. Celem programu jest przeciwdziałanie negatywnym skutkom uzależnienia, zmniejszenie ich rozmiaru i bieżące rozwiązywanie problemów uzależnień, ochronę rodzin dotkniętych problemem uzależnienia przed marginalizacją społeczną, tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu oraz promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Program zapewnia ciągłość już podjętych działań i inicjatyw na rzecz profilaktyki, daje gwarancję spójnych i skoordynowanych działań na szczeblu Gminy Pyskowice, które są elementem polityki realizowanej na poziomie ogólnokrajowym. Jest zbudowany w oparciu o zadania wynikające z zapisów ustawy o zdrowiu publicznym; uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2026, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Pyskowice na lata 2021-2026 przyjętej Uchwałą Nr XXVI/262/2020 Rady Miejskiej w Pyskowicach z dnia 10 grudnia 2020r. oraz dotychczasowe doświadczenie w realizacji programów w latach poprzednich. Adresatami programu są mieszkańcy Pyskowic, a w szczególności osoby, które stykają się z problemem alkoholowym i narkomanii zarówno w życiu prywatnym, publicznym i zawodowym.

Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskaźniki wynikające z "Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych" opracowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wykorzystano także publikację Krajowego Biura ds. Zapobiegania Narkomanii pn. "Zasady tworzenia Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii" oraz diagnozę problemów lokalnych. Dane statystyczne pozyskane zostały z:

- Komisariatu Policji w Pyskowicach;
- Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach;
- Straży Miejskiej w Pyskowicach;
- Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyskowicach;
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pyskowicach;
- Ośrodka Rozwiązywania Problemów Uzależnień, w tym Punktu Konsultacyjnego;
- Szkół;
- Powiatowego Urzędu Pracy w Gliwicach;
- Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Pyskowicach;
- Wydziału Spraw Obywatelskich, Ochrony Informacji i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Pyskowicach.

1. Sytuacja demograficzna

Aktualnie w Pyskowicach (na dn. 30.09.2021 r.) zamieszkuje ogółem 16 283 mieszkańców. Struktura demograficzna obrazuje się następująco:

- kobiety stanowią grupę 8 627 osób,
- mężczyźni stanowią grupę 7 656 osób,

w tym dzieci (do lat 17-stu włącznie) stanowią grupę 2 782 osób.

2. Diagnoza lokalnych problemów społecznych w kontekście profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień

W miesiącach wrzesień/październik 2020 roku na terenie miasta została przeprowadzona diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych. Obejmowała ona podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk.

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w Pyskowicach wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- a) dorośli mieszkańcy (100 osób, w tym 19 mężczyzn oraz 81 kobiet),
- b) dzieci i młodzież szkolna (287 uczniów, w tym 112 uczniów ze szkół podstawowych klasy od 4 do 6 oraz 175 uczniów ze szkół podstawowych klasy od 7 do 8),
- c) sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu (20 osób, w tym 1 mężczyzna oraz 19 kobiet).

W podsumowaniu badań przeprowadzonych w Pyskowicach można wyróżnić zasadnicze problemy, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców. Celem badania była identyfikacja zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, w szczególności obejmujących:

- postawy społeczne dotyczące problemów istotnych w środowisku lokalnym,
- problemy bezrobocia i lokalnego rynku pracy,
- zagadnienia związane z substancjami psychoaktywnymi, takimi jak narkotyki i dopalacze,
- zagadnienia związane ze spożywaniem alkoholu, postawami wobec alkoholu oraz problematyką uzależnienia,
- zagadnienia związane z uzależnieniem od papierosów oraz e-papierosów,
- zagadnienia związane z uzależnieniem od hazardu,
- zagadnienia związane z przemocą w rodzinie w tym przekonania dotyczące modelu wychowania dzieci i młodzieży w kontekście stosowania kar fizycznych,
- zagadnienia związane z cyberprzemocą oraz uzależnieniami od czynności związanych z nowymi technologiami.

1) Podstawowe problemy środowiskowe w opinii mieszkańców Pyskowic

- a) za najważniejsze problemy w środowisku lokalnym mieszkańcy uznali zanieczyszczenie powietrza oraz krajobrazu. Warto wspierać różnego rodzaju akcje promujące rozpowszechnianie wiedzy z ograniczania niskiej emisji i poszukujące rozwiązań w tym zakresie np. informujące mieszkańców o dofinansowaniach wymiany kotłów na węgiel na nowe ekologiczne źródła energii oraz uświadamiające jak spalanie w kotłach paliwa złej jakości oraz śmieci wpływa na zdrowie społeczeństwa. Jednymi z prostszych i najbardziej ekonomicznych metod dotarcia do dużej liczby osób są plakaty oraz ulotki edukacyjne,
- b) częstotliwość spożywania alkoholu dla większości mieszkańców można uznać za okazjonalną (raz w tygodniu - 41%), ilości spożywanego alkoholu są niewielkie (1-2 lub 3-4 porcje – łącznie 73%). Prawie wszyscy mieszkańcy przyjmują konstruktywne postawy wobec spożywania alkoholu, uważając, że alkohol zawarty w „słabszych” napojach (piwie, winie) nie jest mniej szkodliwy niż ten zawarty w wysokoprocentowych napojach (np. w wódce). Mieszkańcy nie uważają, że alkohol jest dobrym rozwiązaniem problemów oraz że kobiety w ciąży mogą pić bezpiecznie niewielkie ilości alkoholu. Także badani mieszkańcy nie zgadzają się z tym, aby prowadzić samochód po spożyciu nawet niewielkich ilości alkoholu,
- c) problem narkotyków w mieście występuje, aczkolwiek na podstawie danych można stwierdzić, że nie jest on rozpowszechniony. 7% respondentów zna przynajmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne: narkotyki lub dopalacze. Wśród najczęściej stosowanych w środowisku lokalnym substancji znalazła się marihuana i haszysz oraz dopalacze. Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż w społeczeństwie istnieje szeroko rozpowszechnione przekonanie o nikłej szkodliwości marihuany (najczęściej przyjmuje się ją poprzez palenie suszu). Dopalacze są szczególnie niebezpieczne ze względu na brak wiedzy na temat konsekwencji ich przyjmowania

oraz bardzo łatwą dostępność w sklepach internetowych. Dorośli mieszkańcy miasta uważają, że za edukację w zakresie negatywnych zjawisk przyjmowania narkotyków i dopalaczy przez dzieci i młodzież odpowiadają oni jako rodzice oraz szkoła,

- d) odpowiedzi mieszkańców pozwalają sądzić, że większość badanych nie przejawia postaw wychowawczych, które są charakterystyczne dla tradycyjnego, tj. konserwatywnego wychowania, w którym elementem wychowania jest przemoc,
- e) wyniki w kontekście doświadczanej przemocy w rodzinie mogą być niepokojące, ponieważ 11% respondentów ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie, a 65% podejrzewa, że tak się dzieje,
- f) mieszkańcy nie są skłonni myśleć schematycznie o czym świadczy brak zgody na takie twierdzenia jak: „Przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary” czy „Przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego”.

2) Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży

Podstawowym celem przeprowadzonych badań była analiza postaw i przekonań wobec substancji psychoaktywnych:

- alkoholu,
- narkotyków,
- dopalaczy.

- a) wraz z wiekiem badanych uczniów wzrasta odsetek młodych uczniów eksperymentujących z alkoholem, papierosami oraz substancjami psychoaktywnymi. Do palenia papierosów chociaż raz w życiu przyznaje się 3% uczniów SP 4-6 oraz 14% SP 7-8. Inicjację alkoholową ma za sobą: 19% badanych uczniów klas młodszych oraz 39% uczniów klas starszych. Należy zwrócić uwagę, że część młodych ludzi deklaruje łatwy dostęp do tego typu używek dla osób niepełnoletnich. Jako okoliczności uczniowie wskazują przede wszystkim spotkania z rodziną oraz ze znajomymi. Alkohol to substancja, do której dostęp dla uczniów, w porównaniu do narkotyków czy dopalaczy, jest zdecydowanie łatwiejszy. Jego spożywanie jest też powszechnie tolerowane, traktowane, jako element tradycji czy kultury, a wręcz nieodłączny element wielu życiowych wydarzeń — niestety często osoby dorosłe nie widzą problemu w tym, że akceptują włączanie w ten „zwyczaj” osób niepełnoletnich. W związku z tym warto organizować kampanie informacyjne czy specjalne wydarzenia o charakterze profilaktycznym, prowadzone przez specjalistów, skierowane do ogółu mieszkańców, podczas których będą mieli oni okazję zapoznać się ze specyfiką problemów i sposobami ich przeciwdziałania. Jeśli uczniowie nie otrzymują informacji od osób dorosłych, że tego typu zachowania nie powinny być akceptowane, mogą zacząć z biegiem czasu włączać je, mniej lub bardziej świadomie, w repertuar własnych zachowań. Niebagatelna rola w przeciwdziałaniu tego typu sytuacjom przypada szkołom i nauczycielom mających kontakt z rodzicami, ale także władzom samorządowym, które mogą postarać się włączać w lokalne programy przeciwdziałania problemom uzależnień oddziaływania skierowane na edukację

i promocję zachowań pożądaných u rodziców oraz pozostałych mieszkańców miasta. Grupa rówieśnicza stanowi nieodłączny element prawidłowego rozwoju społecznego nastolatków, dzięki której nabywają umiejętności komunikacyjnych, empatii, pracy w grupie itp. Ważne przy tym, by środowisko szkolne, rodzinne itd. umożliwiało młodym ludziom spędzanie wolnego czasu w sposób, który będzie dla nich bardziej atrakcyjny niż np. wspólne picie alkoholu. Warto, więc zadbać o dostępność zajęć sportowych oraz rozwijających inne pasje i hobby oraz organizację różnego rodzaju akcji i wydarzeń, które będą mogły być alternatywą dla spotkań „zakrapianych” alkoholem czy innymi używkami (należy tutaj zaznaczyć, że spotkania ze znajomymi stanowią dla prawie połowy uczniów główny sposób spędzania wolnego czasu),

- b) wyniki badań wskazują, wśród młodych ludzi problem substancji psychoaktywnych, tj. narkotyków i dopalaczy występuje w stopniu znikomym (1%),
- c) uczniowie przyznają, że doświadczają w szkole przemocy w różnorodnych formach (fizycznej bądź psychicznej). Zauważalne jest to w szczególności przy deklaracjach o codziennych doświadczeniach w tym zakresie. Proponuje się organizować szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą miały okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy. Należy także ciągle udoskonalać szkolne systemu przeciwdziałania i reagowania na przemoc, w które włączać trzeba rodziców, od których dzieci i młodzież czerpią wzorce w zakresie stosowania przemocy, jako rozwiązania codziennych problemów,
- d) uczniowie deklarują w większości stosunkowo „zdrową” ilość czasu spędzanego na komputerze, jednakże należy sumować to z czasem korzystania z telefonu oraz oglądania telewizji. Trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak, aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po mało oferujących stronach internetowych. Samo korzystanie z komputera może być bardzo pożyteczne dla młodych ludzi, ale należy pomóc im w wyborze odpowiednich stron i portali. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu,
- e) wyniki uczniów dotyczące zagrożeń związanych z nowymi technologiami (doświadczenia w zakresie cyberprzemocy) wskazują na konieczność edukacji z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu: wspierania świadomości prawnej, umiejętności ochrony przed niebezpiecznymi sytuacjami, wiedzy dotyczącej ochrony własnych danych, ale także profilaktyki zachowań agresywnych i nauki polubownego rozwiązywania konfliktów rówieśniczych w przestrzeni wirtualnej,
- f) istnieje niewielka grupa ryzyka uzależnienia od hazardu, 43% SP 7-8 ma za sobą doświadczenie gry hazardowej. Należy zadbać o psychoedukację w tym zakresie – ryzyko i możliwe zagrożenia wynikające z tego typu rozrywki.

3) Wnioski dotyczące badań punktów sprzedaży alkoholu

Ten obszar przeprowadzonych badań miał na celu poznanie postawy sprzedawców napojów alkoholowych względem następujących zagadnień:

- sprzedaży alkoholu osobom nieletnim,
- sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym,
- spożywania alkoholu w miejscu jego sprzedaży,
- nieprzyjemnych sytuacji zainicjowanych przez osoby spożywające alkohol.

a) ankietowani sprzedawcy napojów alkoholowych sprzeciwiają się sprzedawaniu napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim (100%), a w przypadku wątpliwości, co do wieku łącznie 100% sprawdza dowody potwierdzające pełnoletniość. Pozwala to sądzić, iż sprzedawcy odpowiedzialnie podchodzą do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim,

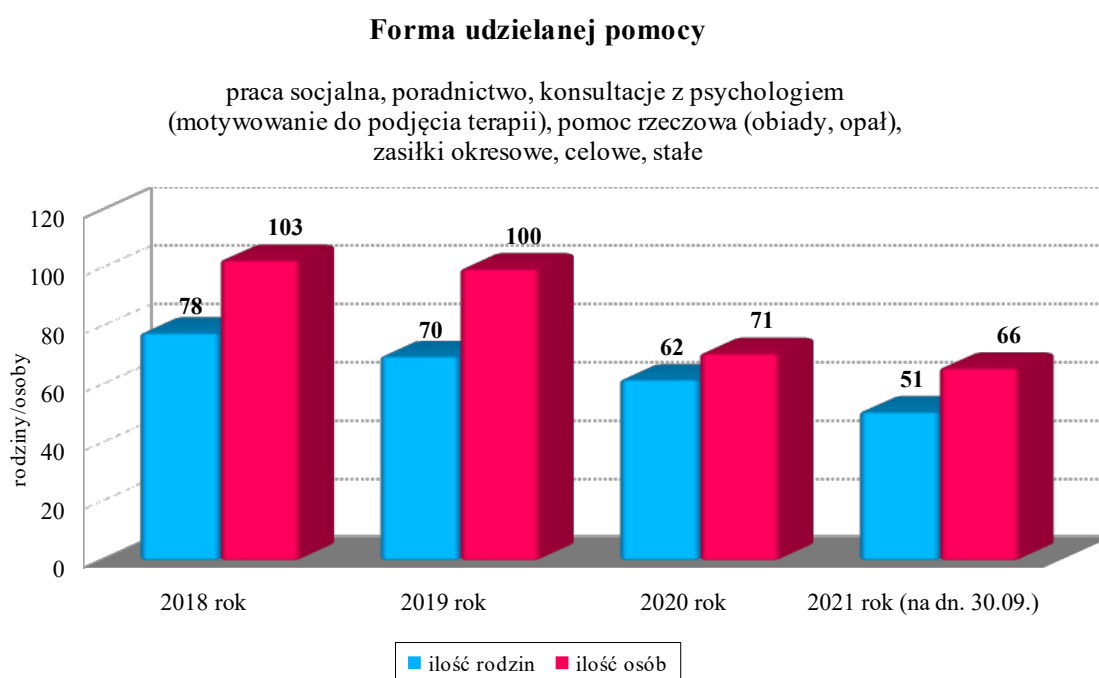
b) osoby spożywające alkohol są uznawane za umiarkowane zagrożenie, a na terenie punktów sprzedaży czasami zdarzają się nieprzyjemne zajścia związane z pićm napojów alkoholowych. W 45% badanych punktów sprzedaży doszło do takiego zdarzenia.

Ankieta wykazała, że próby zakupy alkoholu przez osoby niepełnoletnie nie wydają się być częstym zjawiskiem, ponieważ 25% deklaruje, że zdarza się to kilka razy w miesiącu a 35% nigdy nie miało styczności z taką sytuacją. Większość badanych sprzedawców nie sprzedaje zakazanych substancji osobom niepełnoletnim i dobrze radzi sobie w sytuacji odmowy ich sprzedaży.

II. LICZBOWE ZESTAWIENIE DANYCH STATYSTYCZNYCH DOTYCZĄCYCH PYSKOWIC

1. Pomoc społeczna

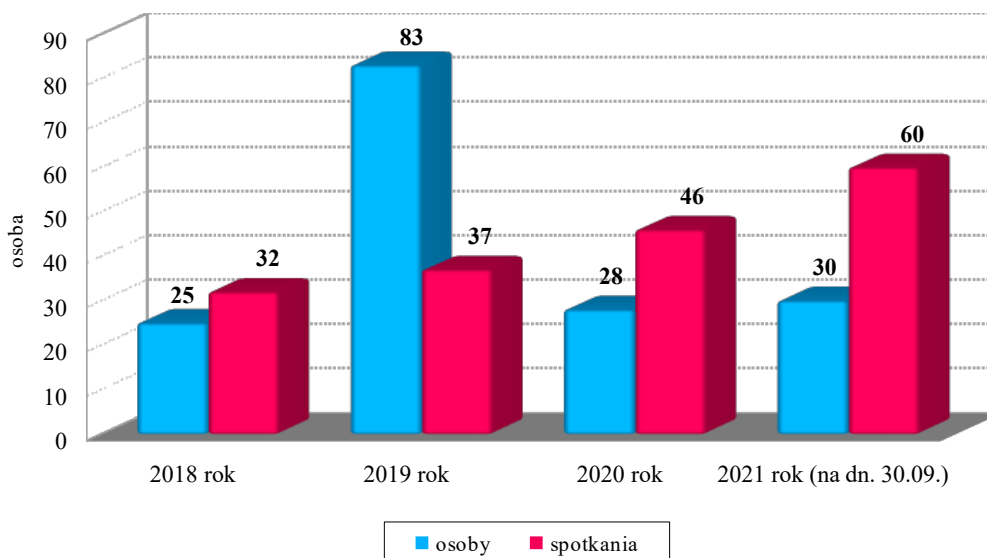
System pomocy społecznej, realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej obejmuje wsparciem następujące ilości rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu:

Źródło: dane z OPS

W Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonuje stanowisko konsultanta ds. profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną, którego celem jest m. in. objęcie rodzin kompleksową pomocą mającą charakter zarówno naprawczy, jak i profilaktyczny.

Liczba osób korzystających z pomocy konsultanta ds. profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną

Źródło: dane z OPS

Zakres problemowy:

- przemoc w rodzinie,
- uzależnienia,
- niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- konflikty rodzinne,
- trudności w codziennym funkcjonowaniu.

Rodzaj udzielonej pomocy:

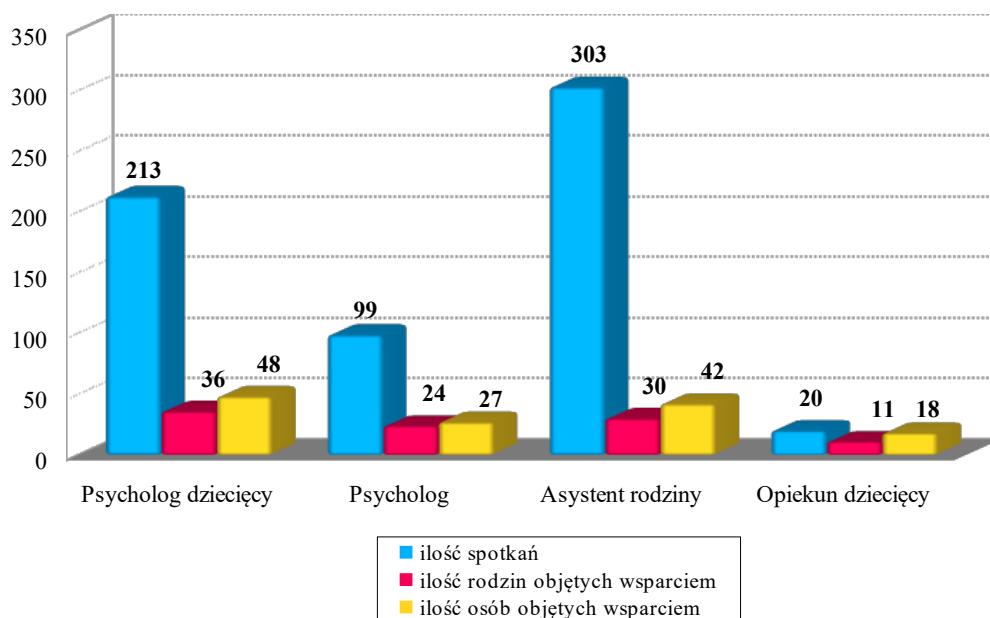
- konsultacje i poradnictwo psychologiczne,
- psychoedukacja,
- psychoprofilaktyka,
- wsparcie emocjonalne,
- wsparcie informacyjne,
- motywowanie.

Skuteczność:

- podejmowanie przez ofiary przemocy działań zmierzających do przeciwdziałania temu zjawisku poprzez m. in. żądanie od organów ścigania wszczęcia postępowania przygotowawczego wobec osoby stosującej przemoc, gromadzenia niezbędnej dokumentacji, izolacji od sprawcy przemocy,
- podejmowanie przez osoby uzależnione działań ukierunkowanych na poszukiwanie profesjonalnej pomocy lub rozpoczęcie leczenia odwykowego,
- podejmowanie przez osoby współuzależnione działań przełamujących zachowania wynikające z pełnionej roli oraz motywujących osobę uzależnioną do podjęcia leczenia,
- poprawa relacji rodzinnych - małżeńskich i rodzicielskich,
- poprawa funkcjonowania społecznego,
- podejmowanie leczenia w PZP lub w poradniach psychologiczno- pedagogicznych.

Działalność Centrum Wsparcia Rodziny w Pyskowicach

(na dzień 30.09.2021r.)

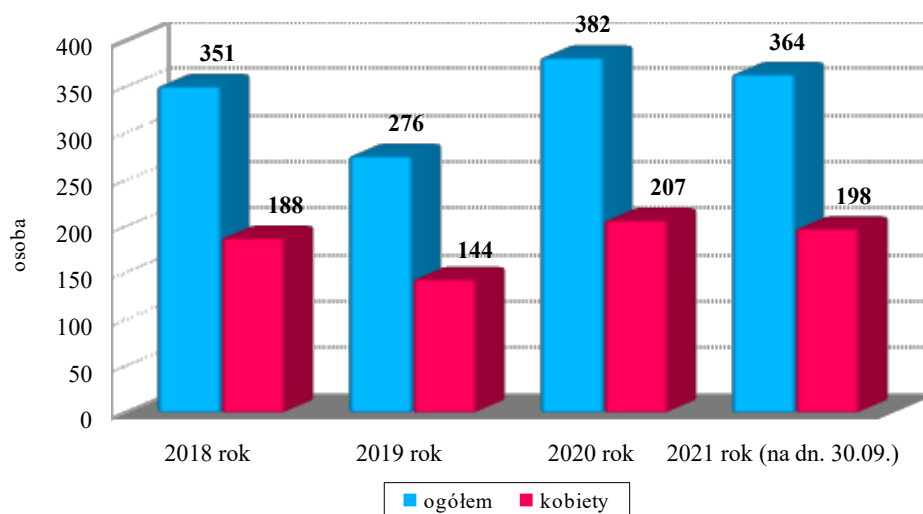

Źródło: dane z OPS

2. Bezrobocie

Utrzymywanie się długiego okresu pozostawania bez pracy stanowi jeden z głównych czynników ryzyka nasilania się problemów uzależnień i zaburzeń o charakterze niedostosowania społecznego. Brak pracy, konieczność poszukiwania jej poza miejscem zamieszkania ograniczają możliwość samodzielnego zaspokajania potrzeb materialnych rodzin, sprzyjają reakcjom i zachowaniom frustracyjnym. Skutkiem tego może być powstawanie negatywnych mechanizmów redukcji napięć, w tym poprzez nadużywanie alkoholu i narkotyków, a dalszą tego konsekwencją mogą być zachowania agresywne i przemoc w rodzinach.

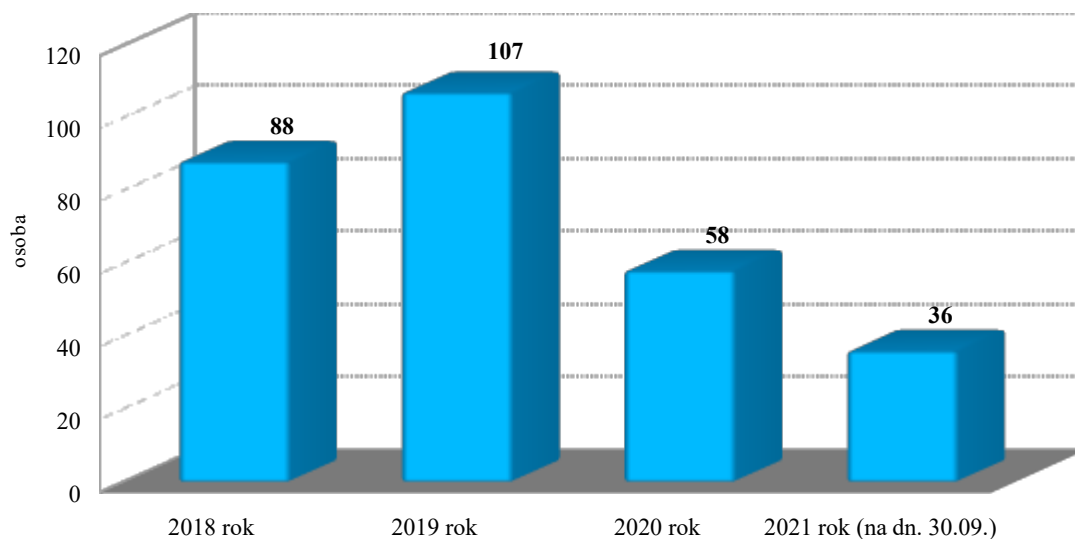
Ilość osób bezrobotnych z Pyskowic zarejestrowanych w PUP w Gliwicach

* Źródło: dane z PUP Gliwice

3. Stan ładu i bezpieczeństwa na terenie Pyskowic - zjawiska związane z problemami alkoholowymi i narkomanii

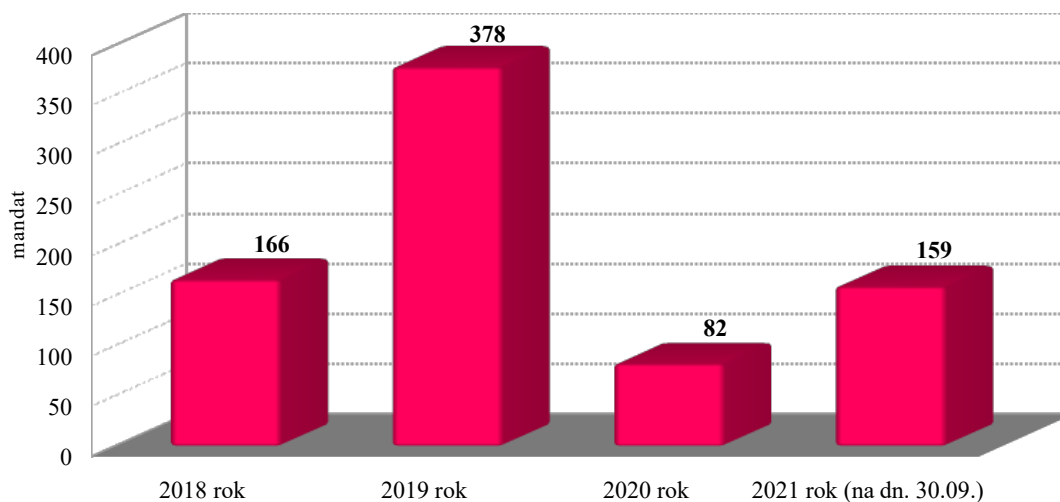
Ilość osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych (PDOZ)

* Źródło: dane z Komisariatu Policji

* (dane dot. Pyskowic, Toszka, Rudzińca, Wielowski)

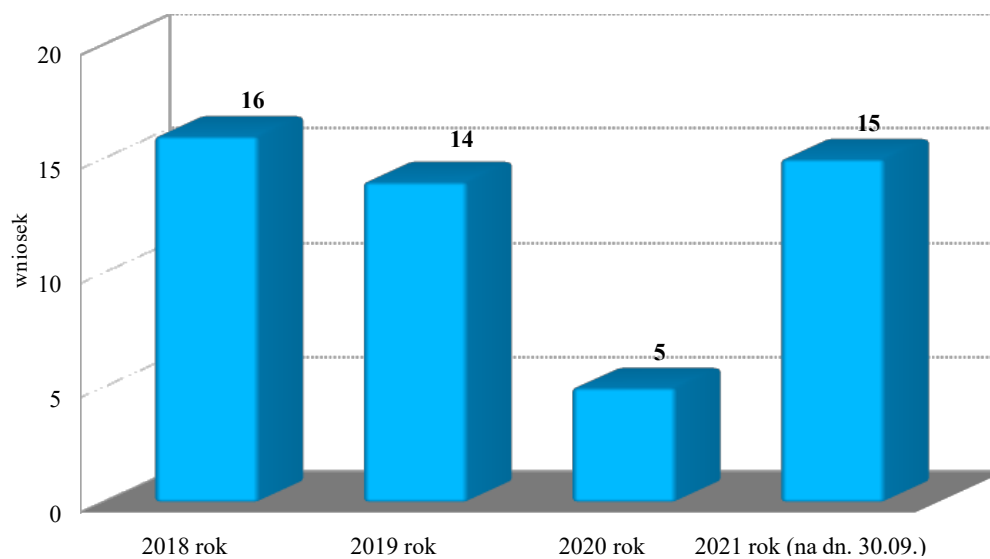
**Nalożone mandaty karne z art. 43(1)
ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
(spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych)**

* Źródło: dane z Komisariatu Policji

* (dane dot. Pyskowic, Toszka, Rudzińca, Wielowski)

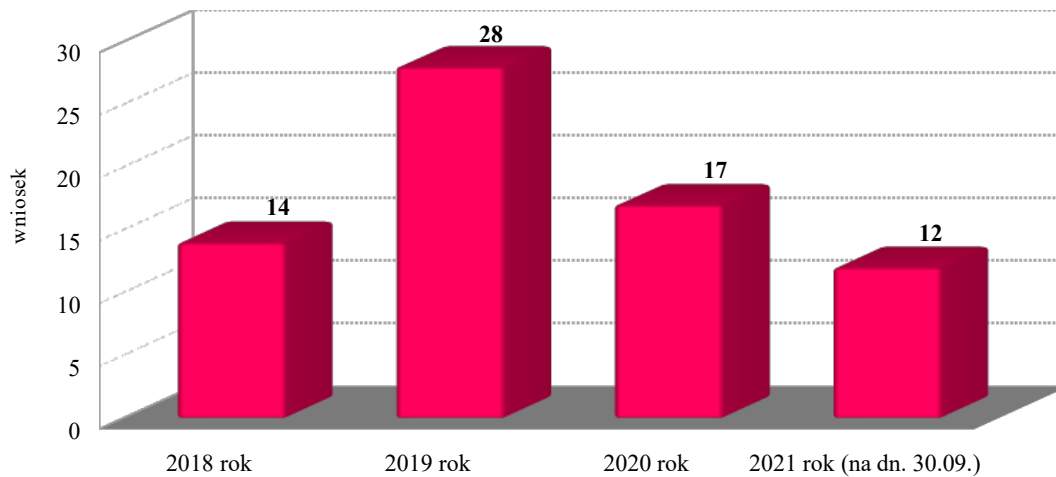
**Ilość sporządzonych wniosków o ukaranie
do Sądu Rejonowego za wykroczenie z art. 43(1)
ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi**

* Źródło: dane z Komisariatu Policji

* (dane dot. Pyskowic, Toszka, Rudzińca, Wielowski)

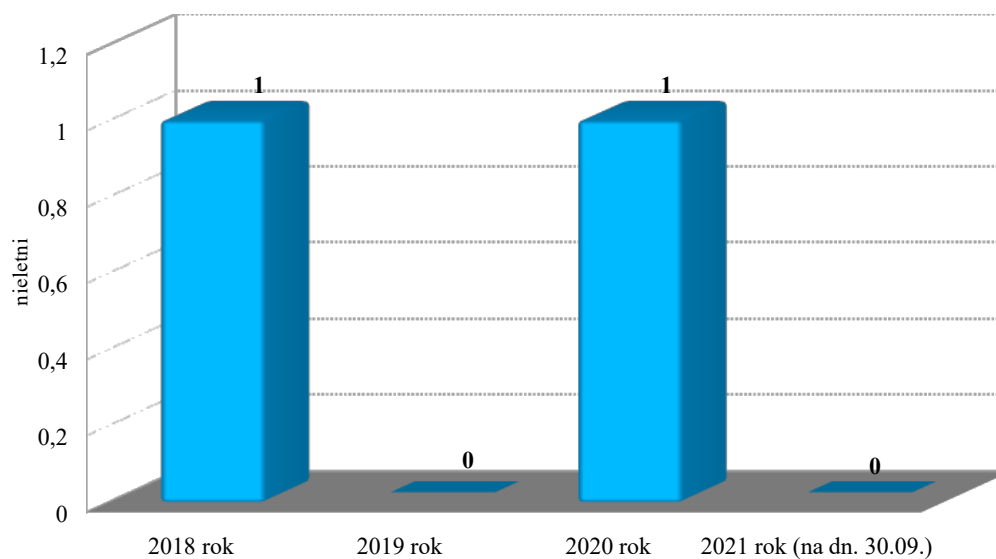
Ilość wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

* Źródło: dane z Komisariatu Policji

* (dane dot. Pyskowic, Toszka, Rudzińca, Wielowski)

Przypadki ujawnienia nieletnich będących pod wpływem alkoholu

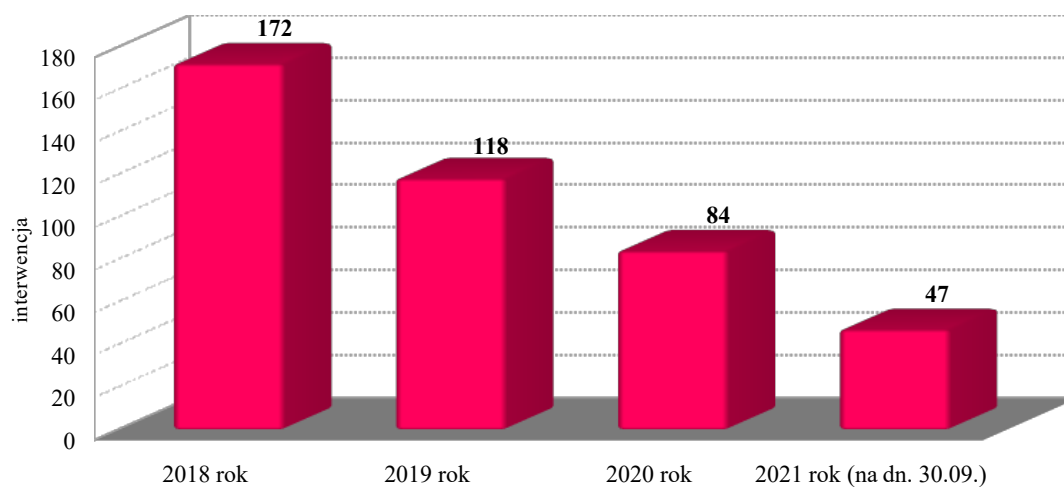

* Źródło: dane z Komendy Miejskiej Policji

* (dane dot. Pyskowic)

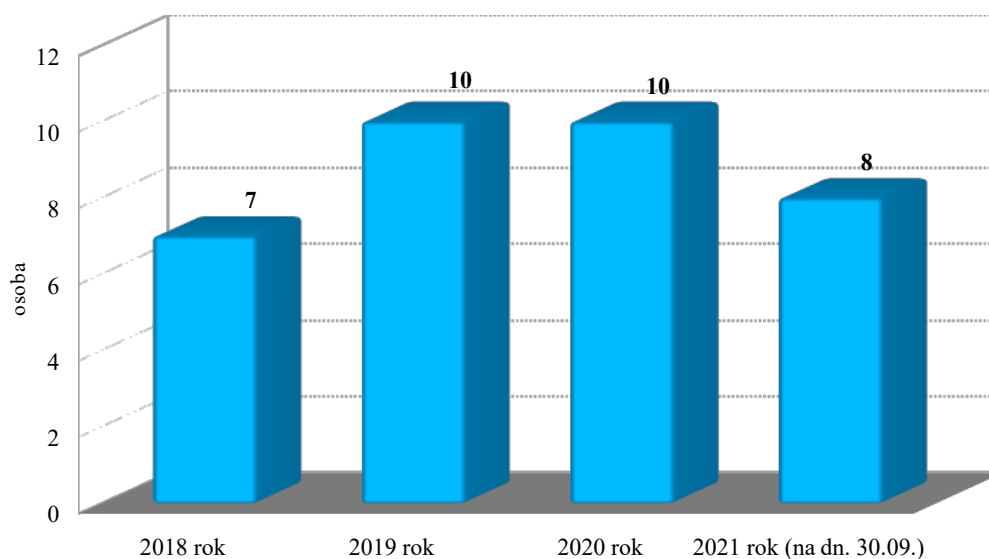

Ilość interwencji wobec osób spożywających napoje alkoholowe w miejscach publicznych

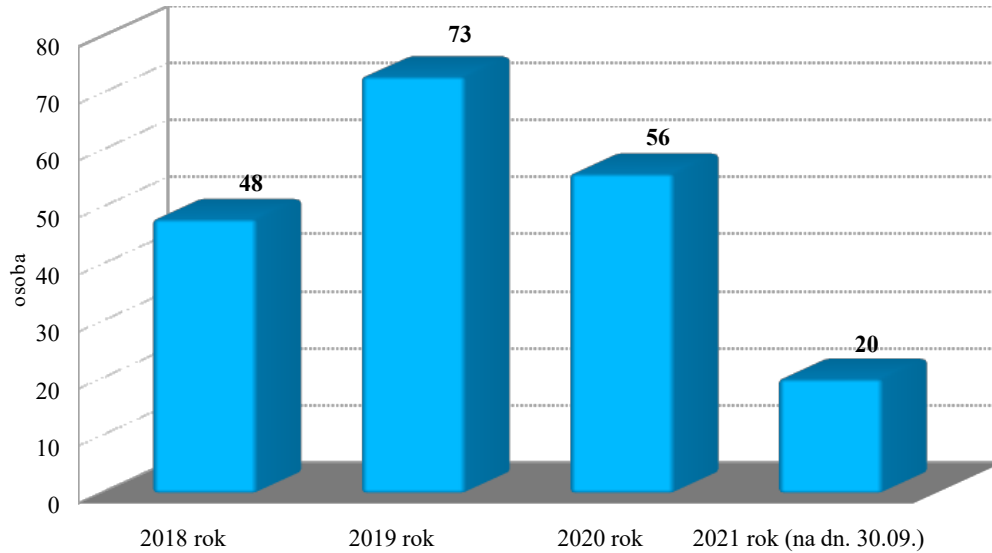
* Źródło: dane ze Straży Miejskiej

Ilość osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych (PDOZ)

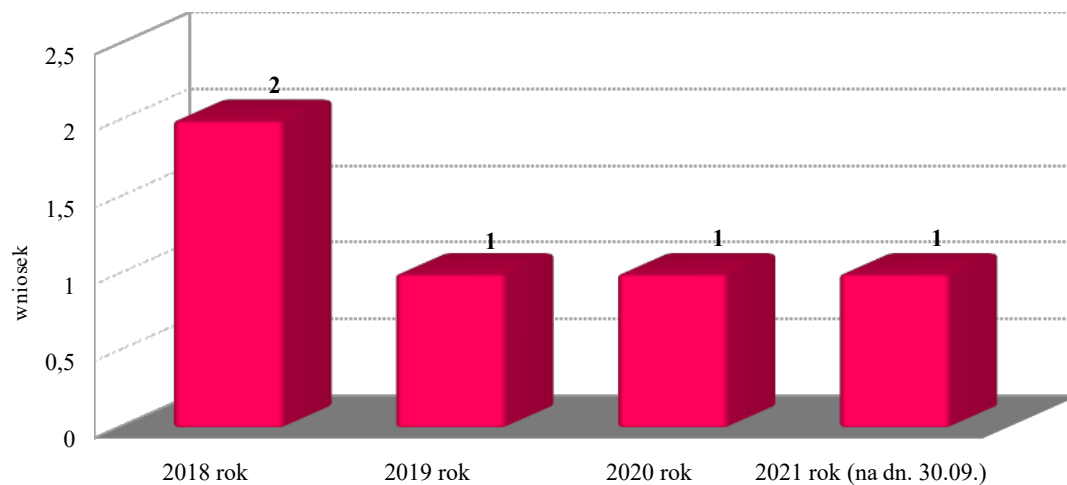
* Źródło: dane ze Straży Miejskiej

Ilość osób w stanie nietrzeźwym odprowadzonych do miejsca zamieszkania, szpitala, itp.

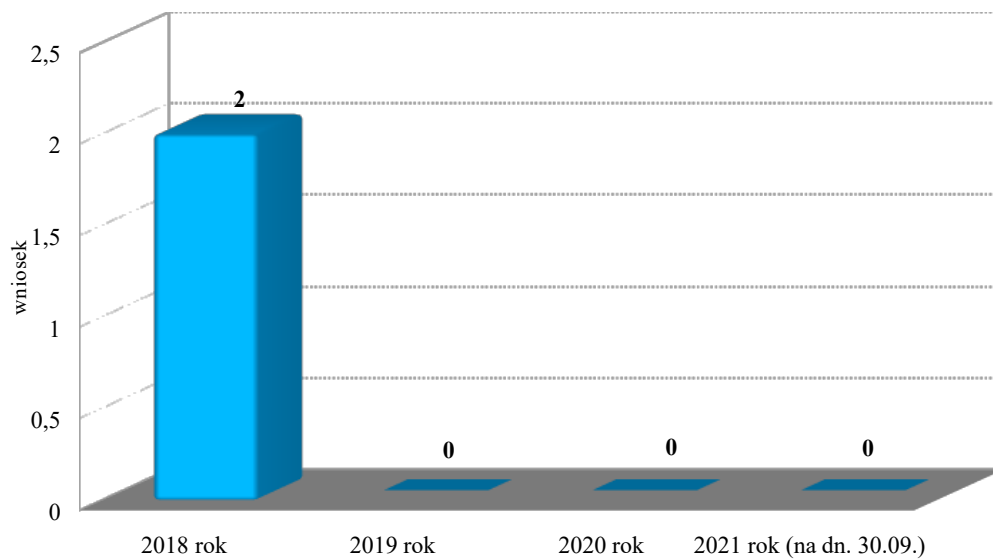
* Źródło: dane ze Straży Miejskiej

Ilość wniosków o ukaranie za spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych skierowanych do Sądu Rejonowego

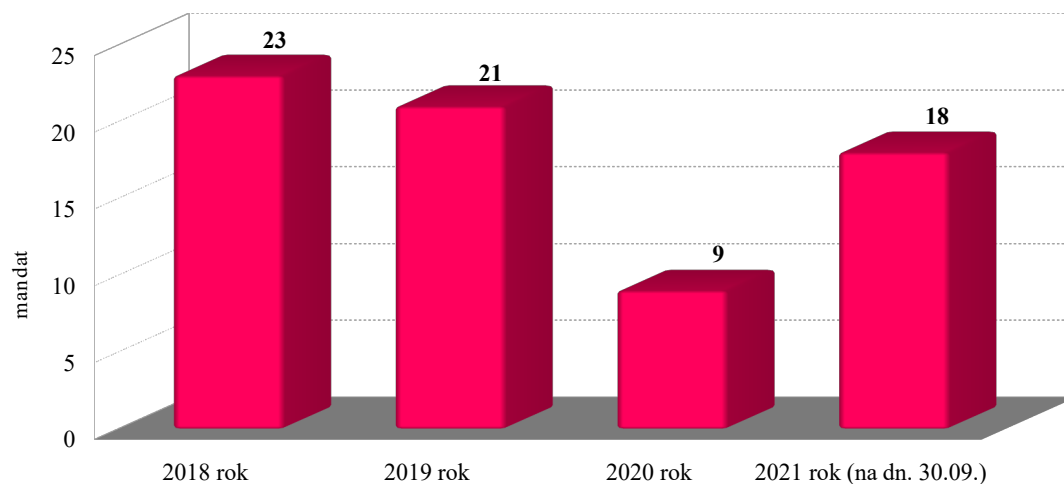
* Źródło: dane ze Straży Miejskiej

Ilość wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego za zakłócanie porządku będąc pod wpływem alkoholu

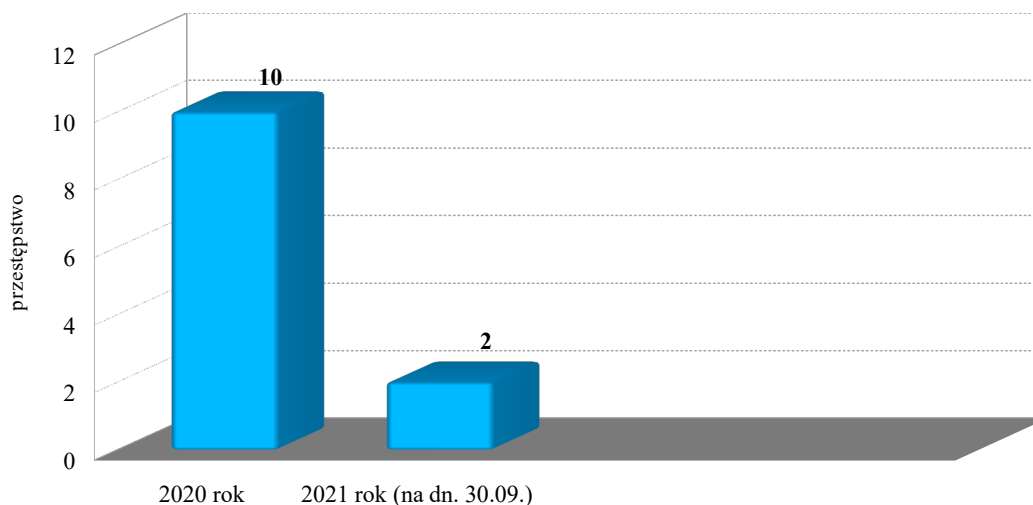
* Źródło: dane ze Straży Miejskiej

Ilość mandatów karnych nałożonych za spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych

* Źródło: dane ze Straży Miejskiej

Ilość przestępstw związanych z posiadaniem i dystrybucją narkotyków lub innych środków odurzających

* Źródło: dane z Komisariatu Policji

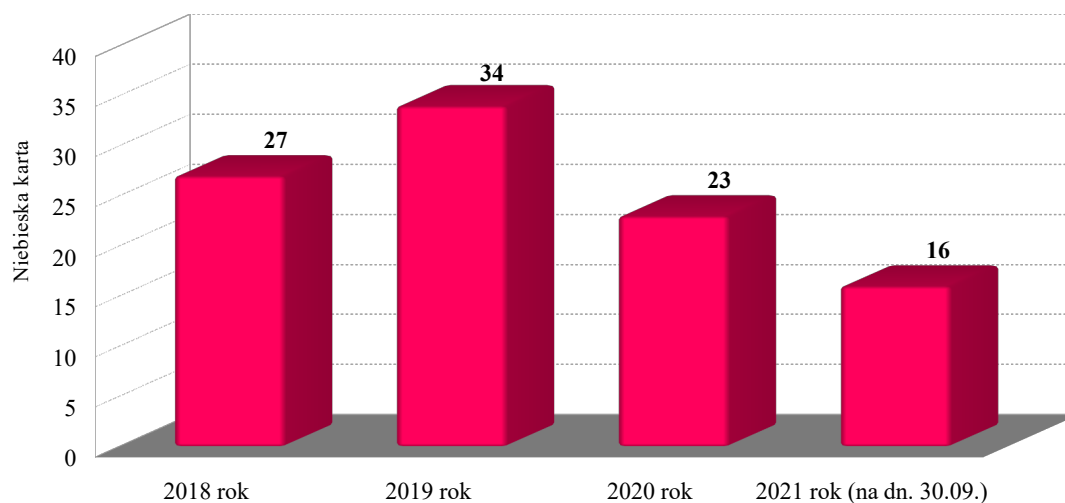
* (dane dot. Pyskowic, Toszka, Rudzińca, Wielowski)

4. Przemoc w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest jednym z podstawowych zagrożeń zarówno dla rodzin rozumianych, jako instytucja, podlegająca ochronie i opiece państwa, jak i dla ich poszczególnych członków. Statystycznie, większość ofiar przemocy w rodzinie stanowią kobiety, a w dalszej kolejności małoletni, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami. Bardzo często ofiarami przemocy w rodzinie są też dzieci - świadkowie.

Zjawisko przemocy dosyć często wiąże się z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Według danych statystycznych Policji większość sprawców fizycznego lub psychicznego znęcania się nad członkami rodziny działa pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych. Alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności oraz niepowodzenia życiowe. Statystycznie szczególny wzrost przemocy odnotowuje się w wyniku pandemii.

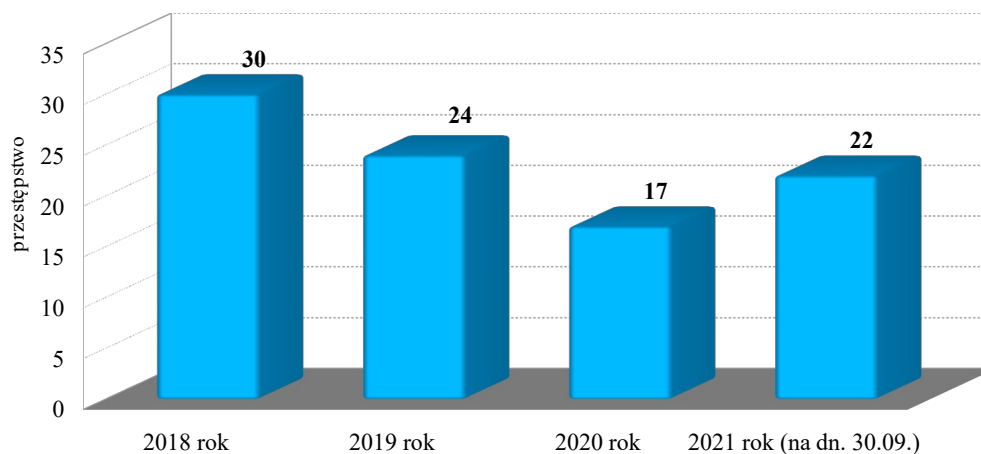
Ilość założonych "Niebieskich kart" (procedura policyjna polegająca na przeprowadzeniu przez policjantów interwencji domowej w sytuacji stwierdzenia przemocy w rodzinie)

* Źródło: dane z Komisariatu Policji

* (dane dot. Pyskowic, Toszka, Rudzińca, Wielowski)

Ilość przestępstw z art. 207 kk (znęcanie się psychiczne i fizyczne nad członkami rodzin)

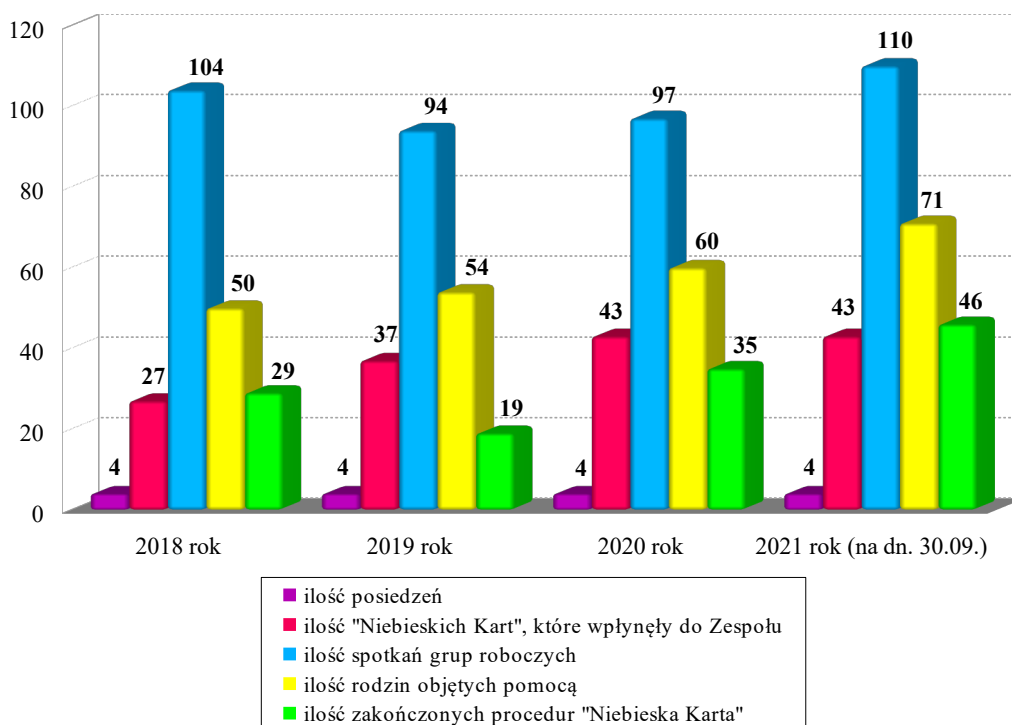

* Źródło: dane z Komisariatu Policji

* (dane dot. Pyskowic, Toszka, Rudzińca, Wielowski)

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy, w szczególności przez diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

* Źródło: dane z OPS

Skuteczność:

- podejmowanie przez ofiary przemocy działań zmierzających do przeciwdziałania temu zjawisku poprzez m. in. żądanie od organów ścigania wszczęcia postępowania przygotowawczego wobec osoby stosującej przemoc, dochodzenie swoich praw na drodze sądowej (np. pozew o alimenty, pozew o eksmisję), izolacja od sprawcy przemocy,
- kierowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie nadużywających alkoholu do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub bezpośrednio do placówek zajmujących się terapią uzależnień,
- kierowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy,
- kierowanie ofiar przemocy do instytucji, w których mogą uzyskać specjalistyczne wsparcie (medyczne, prawne, psychologiczne, terapeutyczne),
- kierowanie dzieci z rodzin dotkniętych problemem przemocy do korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie placówek oświatowych oraz poza nimi.

5. Profilaktyka dzieci i młodzieży

Wszelkie działania profilaktyczne (upowszechnianie sportu i rekreacji, programy profilaktyczne itp.) są jedną z najskuteczniejszych form zapobiegania negatywnym zjawiskom występującym w pyskowickich

placówkach oświatowych. Szczególnie ważną rolę odgrywają prowadzone działania z zakresu profilaktyki realizowane we wszystkich placówkach oświatowych w formie programów wychowawczo-profilaktycznych. Działania profilaktyczne na terenie szkół prowadzone są przez pedagogów szkolnych i psychologów. Ponadto realizowane są zajęcia o charakterze wspierającym dla uczniów zagrożonych patologią i wykluczeniem społecznym w formie indywidualnej i grupowej w zależności od potrzeb.

W okresie pandemii COVID-19 edukacja zdalna sprzyjała rozluźnieniu więzi rówieśniczych i izolacji społecznej. Ograniczenie kontaktów społecznych może mieć duże konsekwencje dla samopoczucia dziecka i jego rozwoju emocjonalnego, dlatego tak ważne jest wspieranie uczniów w utrzymywaniu relacji z przyjaciółmi i rówieśnikami. Warto stwarzać ku temu okazje, np. planując zdalne zadania dydaktyczne w taki sposób, aby wymagały one pracy grupowej.

W szkołach prowadzone są m. in.:

- zajęcia integracyjne dla klas pierwszych prowadzone przez pedagoga oraz psychologa szkolnego, ułatwiające dzieciom adaptację do rzeczywistości szkolnej oraz integrację zespołu klasowego,
- zajęcia dot. profilaktyki zdrowia psychicznego, prowadzone przez pedagoga i psychologa szkolnego, w związku z edukacją zdalną, stanem pandemii i funkcjonowaniem psychicznym młodzieży,
- pogadanki profilaktyczne dotyczące zasad bezpieczeństwa związanego z pandemią COVID-19,
- zajęcia dot. profilaktyki zaburzeń odżywiania i otyłości,
- zajęcia z uczniami potrzebującymi wsparcia emocjonalnego (uczniowie z trudną sytuacją rodzinną, z problemami z adaptacją w grupie rówieśniczej z podejrzeniem zaburzeń nastroju),
- zajęcia wyciszające - z uczniami nadpobudliwymi, z zaburzeniami zachowania, mającymi problemy z radzeniem sobie w sytuacjach trudnych, z nastawieniem lękowym, z problemami z kontrolowaniem swoich zachowań i emocji,
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne,
- zajęcia wyrównawcze z uczniami mającymi problemy dydaktyczne (dostosowane wymagania edukacyjne),
- zajęcia specjalistyczne: „Praca z samooceną i samoakceptacją”,
- zajęcia specjalistyczne zgodne z zaleceniami orzeczenia PPP, zajęcia z socjoterapii, tyflopedagogiem, surdopedagogiem,
- realizacja programu rekomendowanego „Szkoła dla rodziców i wychowawców” oraz „Unplugged”.

Gmina, we współpracy ze szkołami, aktywnie włącza się w różnego rodzaju akcje, konkursy, kampanie ogólnopolskie promujące zdrowy styl życia, skierowane przede wszystkim do ludzi młodych. Działania te w głównej mierze służą promocji postaw nastawionych na zdrowie, ruch, sport jako alternatywnych form spędzania wolnego czasu bez nałogów.

Na terenie Gminy prowadzone są popołudniowe zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży przy ul. Dąbrowskiego 2 oraz przy ul. Oświęcimskiej 2.

Ilość dzieci uczestnicząca w poszczególnych zajęciach socjoterapeutycznych wynosi około 15 osób.

W ramach tzw. „małego grantu” zlecono Caritas Diecezji Gliwickiej organizację zadania publicznego pn. „Jestem czysty - Jestem wolny - Jestem szczęśliwy”. W ramach zadania zorganizowano wyjazd, który miał

na celu promocję zdrowego stylu życia poprzez ukazanie wartości ruchu fizycznego i sportu w życiu człowieka, edukację ukazującą szkodliwy wpływ środków psychoaktywnych na organizm człowieka oraz ukazanie negatywnych skutków uzależnienia od środków psychoaktywnych na relacje rodzinne i rówieśnicze.

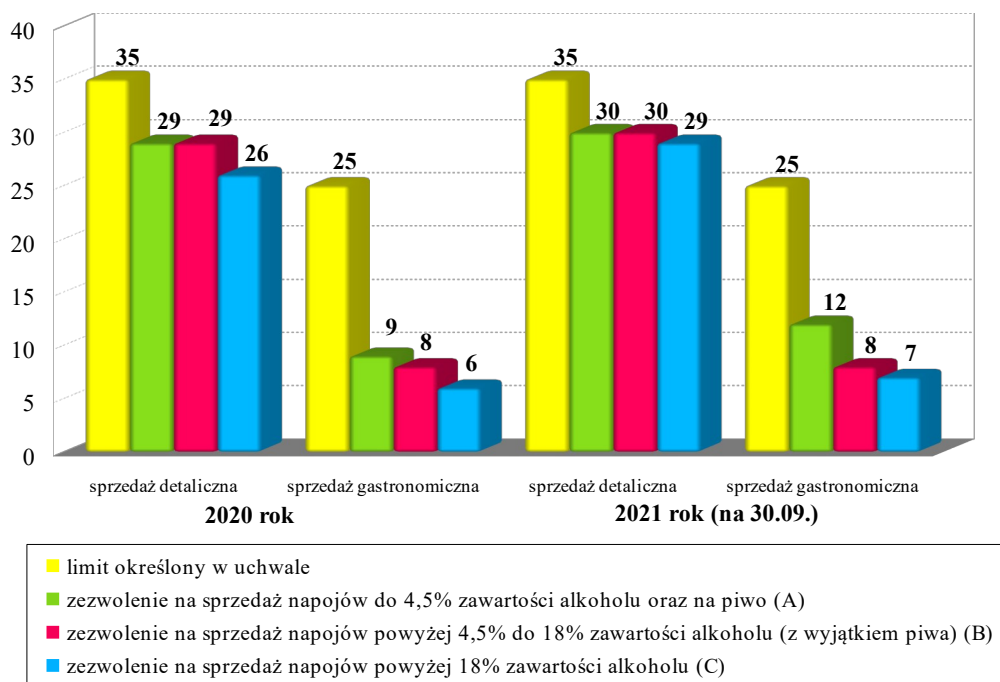
6. Sprzedaż napojów alkoholowych w Pyskowicach

Uchwałą Nr L/382/2018 Rady Miejskiej w Pyskowicach z dnia 28 czerwca 2018 r. zmienioną Uchwałą Nr VI/66/2019 Rady Miejskiej w Pyskowicach z dnia 28.03.2019 r. ustalono zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz w miejscu sprzedaży na terenie Gminy Pyskowice.

Zgodnie z w/w Uchwałą ustalono: 35 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, 35 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz 35 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu.

Natomiast limit zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży przedstawia się następująco: 25 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, 25 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), 25 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu.

Ilość zezwoleń wydanych na sprzedaż napojów alkoholowych w Pyskowicach

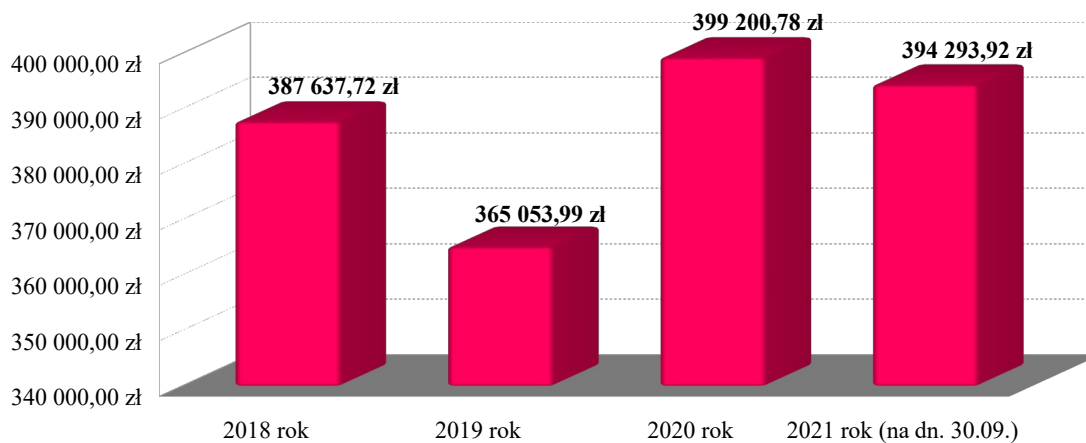

Źródło: dane z Wydziału GKIOŚ

Na dzień 30.09.2021 r. na terenie Pyskowic funkcjonują 4 placówki otwarte całodobowo posiadające zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych; są to placówki detaliczne. Do dnia 30.09.2021 r. wydano 2 zezwolenia jednorazowe.

Wpływy z opłat za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, stanowiące dochód Gminy

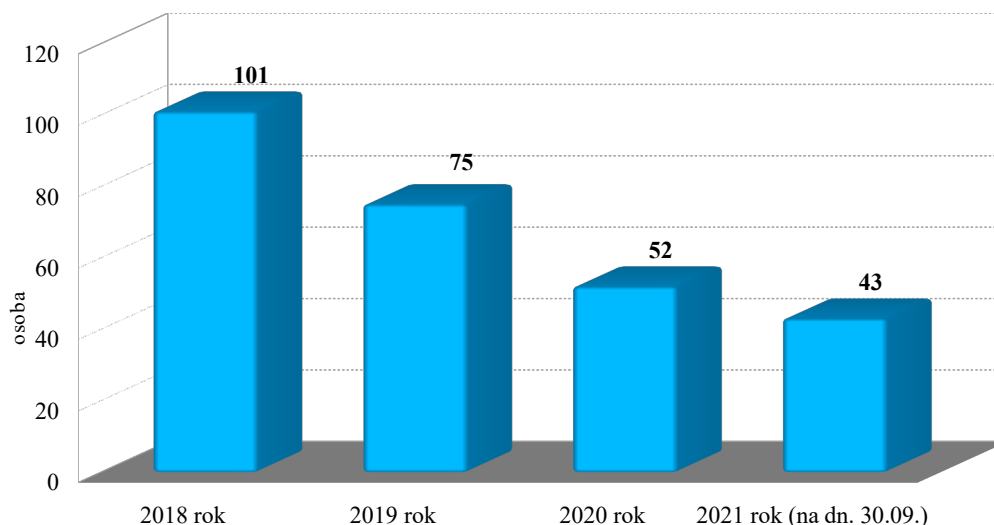
Źródło: dane z Wydziału GkiOŚ

7. System poradnictwa i grupowych zajęć edukacyjnych

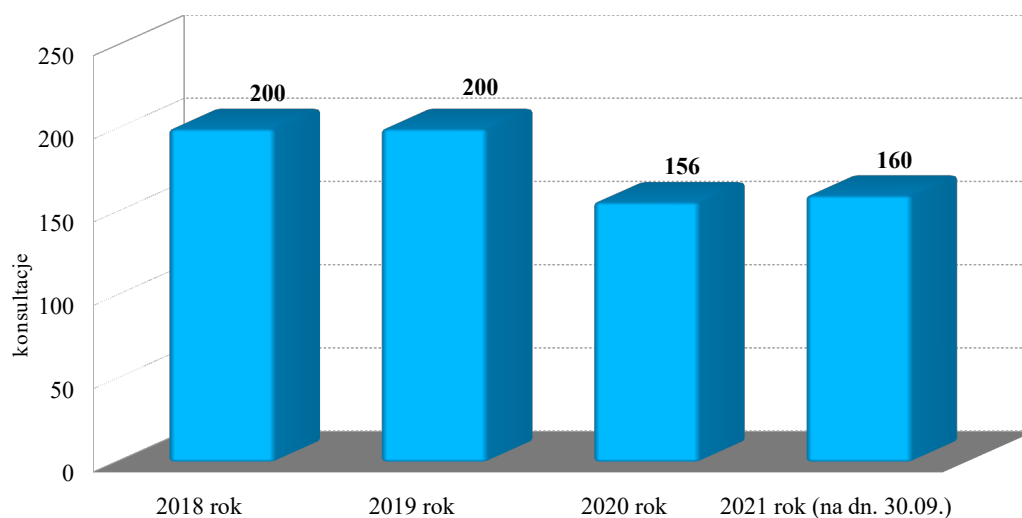
W Ośrodku Rozwiązywania Problemów Uzależnień w ramach Punktu Konsultacyjnego prowadzone są indywidualne konsultacje terapeutyczne edukacyjno-motywujące dla osób pijących ryzykownie, szkodliwie, osób uzależnionych oraz konsultacje dla osób współuzależnionych, jak również udzielana jest systematyczna pomoc prawna.

Liczba osób zgłaszających się do ORPU - radca prawny*

Osoby, które przynajmniej raz skorzystały z porady*

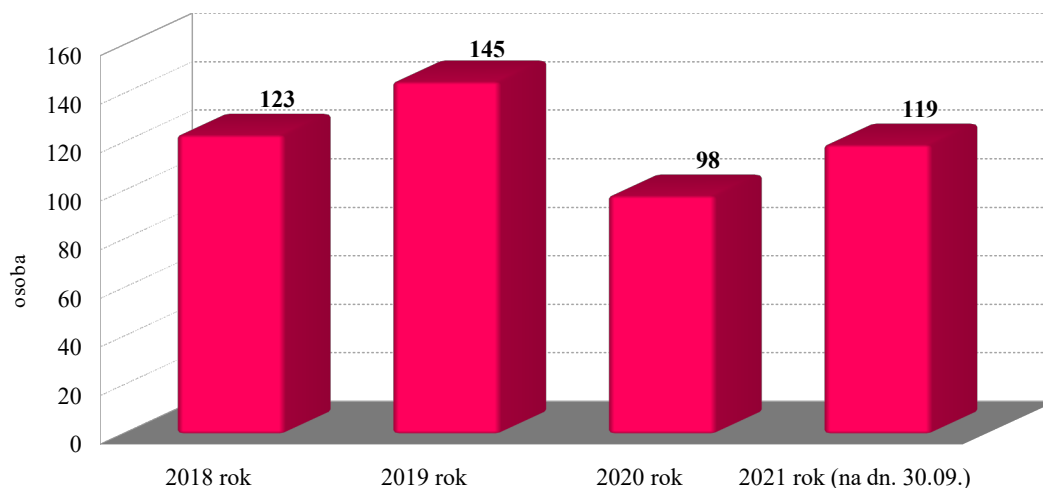
Ilość konsultacji w ORPU - radca prawny

Udzielano porad dotyczących głównie spraw uzależnień, rozwodowych i separacji, alimentów, spraw rodzinnych, spraw mieszkaniowych (zadłużenia, eksmisje), spadkowych, majątkowych, itp.

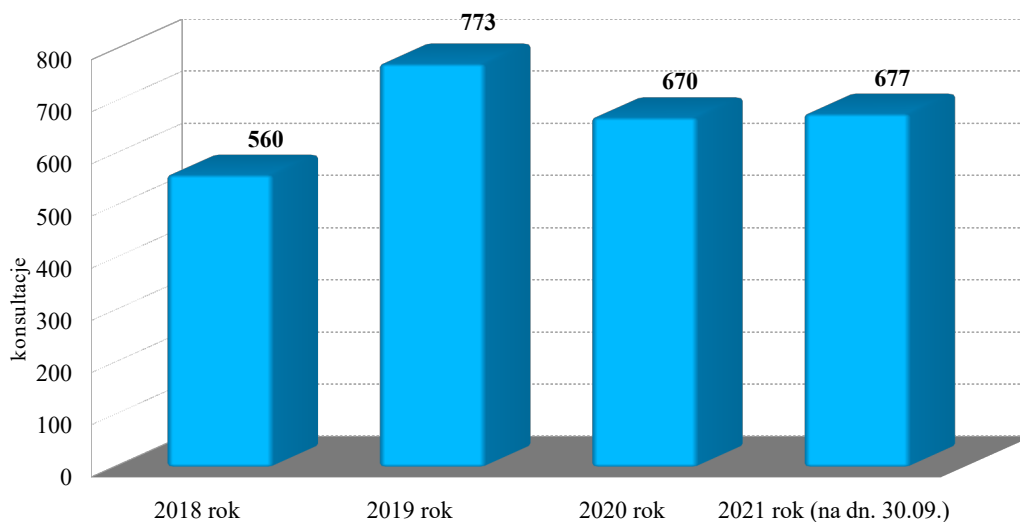
Liczba osób zgłaszających się do terapeutów w ORPU na spotkania indywidualne

Osoby, które przynajmniej raz skorzystały z porady*

* Część z ww. osób bierze udział w zajęciach systematycznie oraz wielokrotnie zgłasza się na spotkania i konsultacje.

Ilość konsultacji w ORPU - terapeuci (spotkania indywidualne)

Występujące kategorie problemów:

- współzależnienie;
- uzależnienie od alkoholu, narkotyków, uzależnienie krzyżowe, hazardu, leków i przemoc wobec członków rodziny;
- spotkania rodzinne (omówienie relacji rodzinnych, ról poszczególnych członków rodziny, itp.).

Wiek osób zgłaszających się do ww. w br. obejmował przedział 18-60 lat. Największy odsetek stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 30 do 60 lat, najmniejszy – osoby niepełnoletnie.

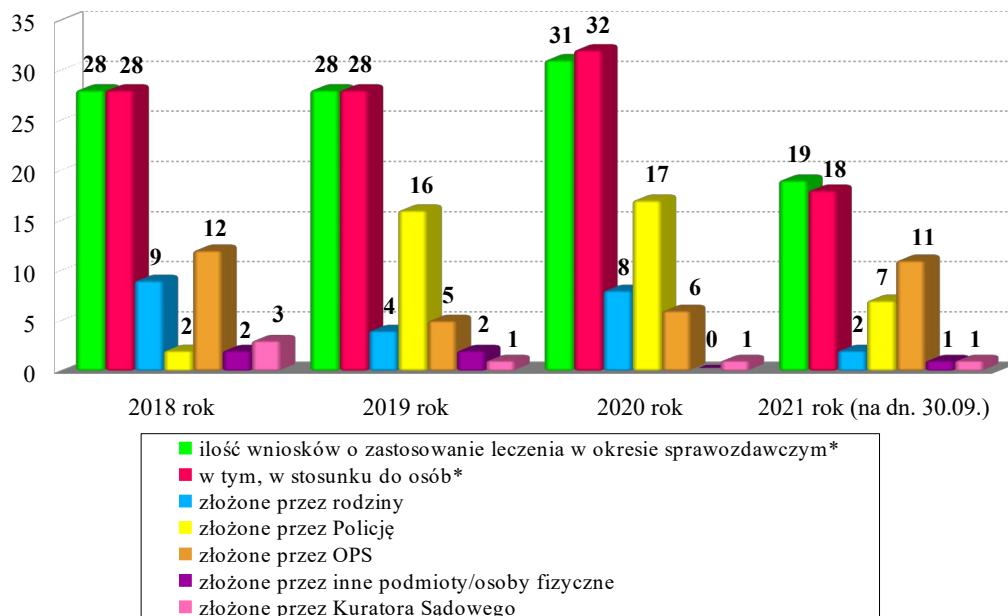
Na terenie Gminy od 2011 roku działa samopomocowa grupa Anonimowych Alkoholików, która organizuje mitingi, od czasu pandemii, 2 razy w tygodniu w poniedziałki i w piątki od godz. 18:00. Dodatkowo ww. grupa działa w stowarzyszeniu abstynenckim pn. "Drugie Życie", które organizuje cotygodniowe spotkania w czwartki od godz. 18:00, których celem jest zmotywowanie osób utrzymujących abstynencję do wzajemnego wsparcia w postaci udziału w mitingach AA. Aktualnie w mitingach i spotkaniach udział bierze ok. 20-30 osób każdorazowo.

8. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Jednym z ważniejszych podmiotów lokalnej polityki wobec alkoholu oraz inicjatorem działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych podejmowanych na poziomie lokalnym jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Na komisji spoczywa obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi działalność m. in. w zakresie prowadzenia postępowań poprzez przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach nadużywania alkoholu, motywowania osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia,

przygotowywania dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym, prowadzenie ewidencji osób uzależnionych i zarejestrowanych w GKRPA.

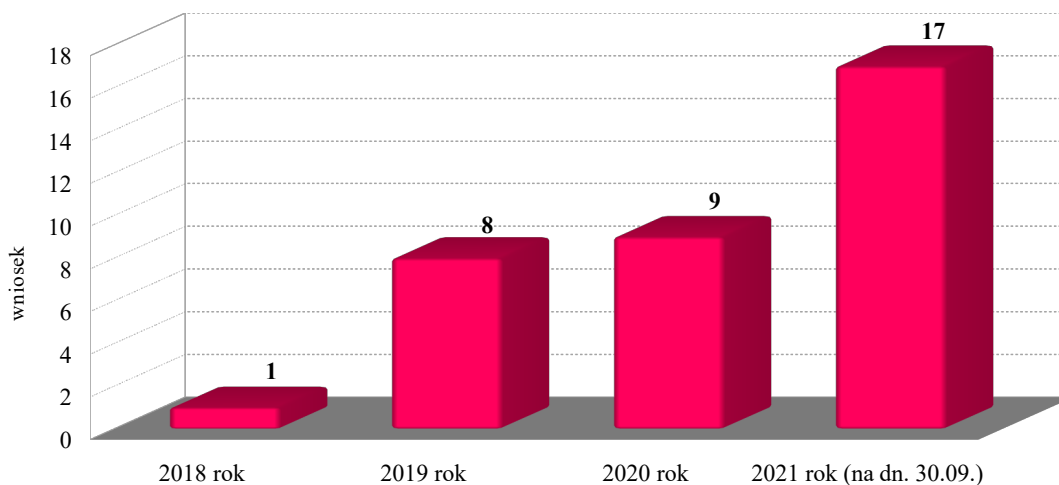
Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Źródło: dane z GKRPA

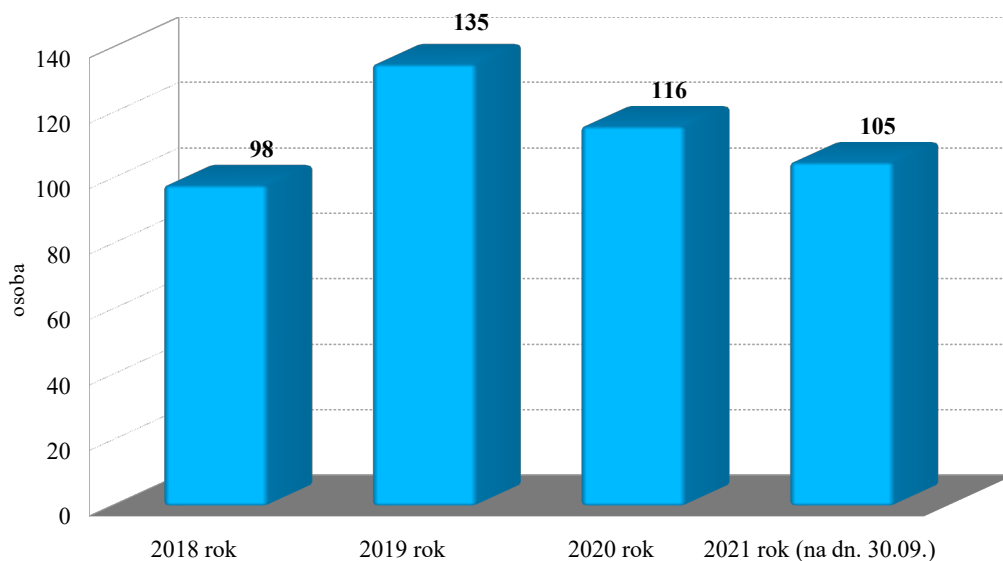
*(Może się zdarzyć, że wobec jednej osoby wpłynęło więcej wniosków)

Ilość wniosków złożonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do Sądu

Źródło: dane z GKRPA

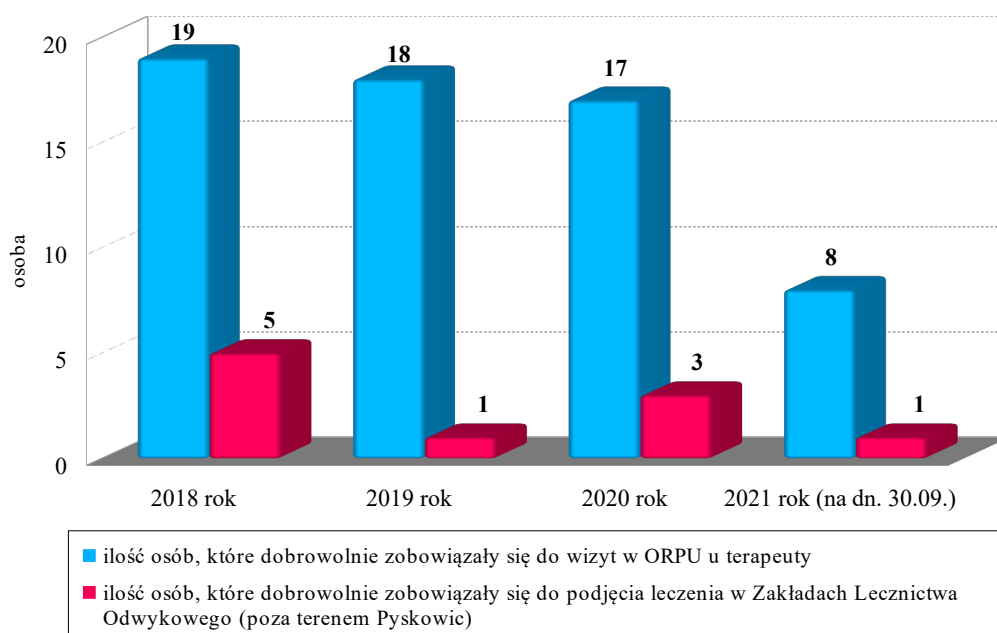
**Ilość osób wezwanych na posiedzenia
Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych****

Źródło: dane z GKRPA

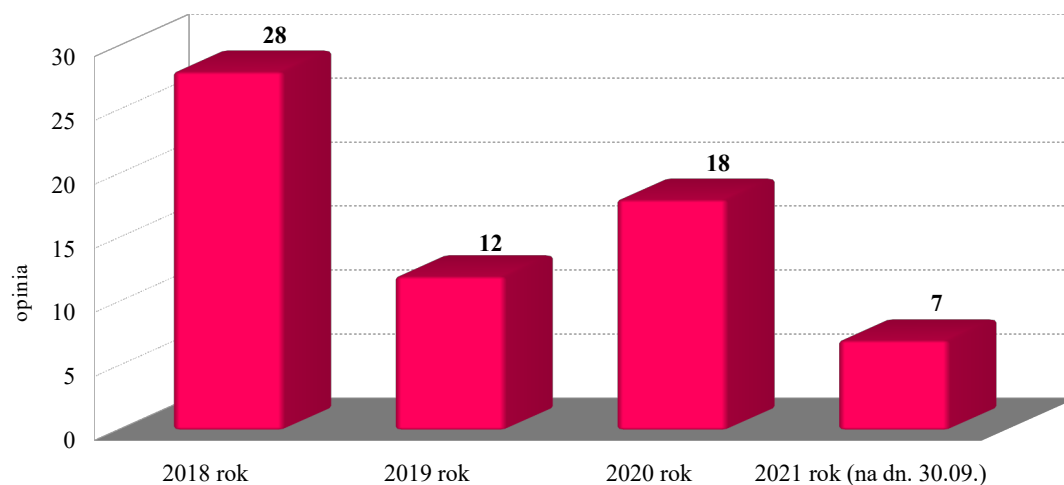
** (Zdarza się, że jedna osoba wzywana jest kilkakrotnie)

**Ilość osób, które dobrowolnie
zobowiązały się do podjęcia terapii i leczenia odwykowego**

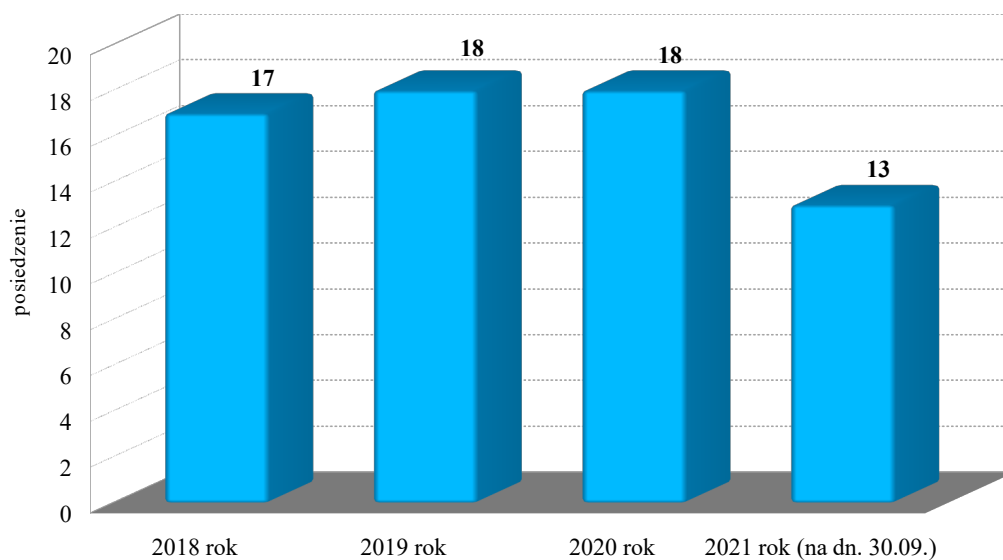
Źródło: dane z GKRPA

Ilość wydanych opinii w sprawie lokalizacji punktów napojów alkoholowych

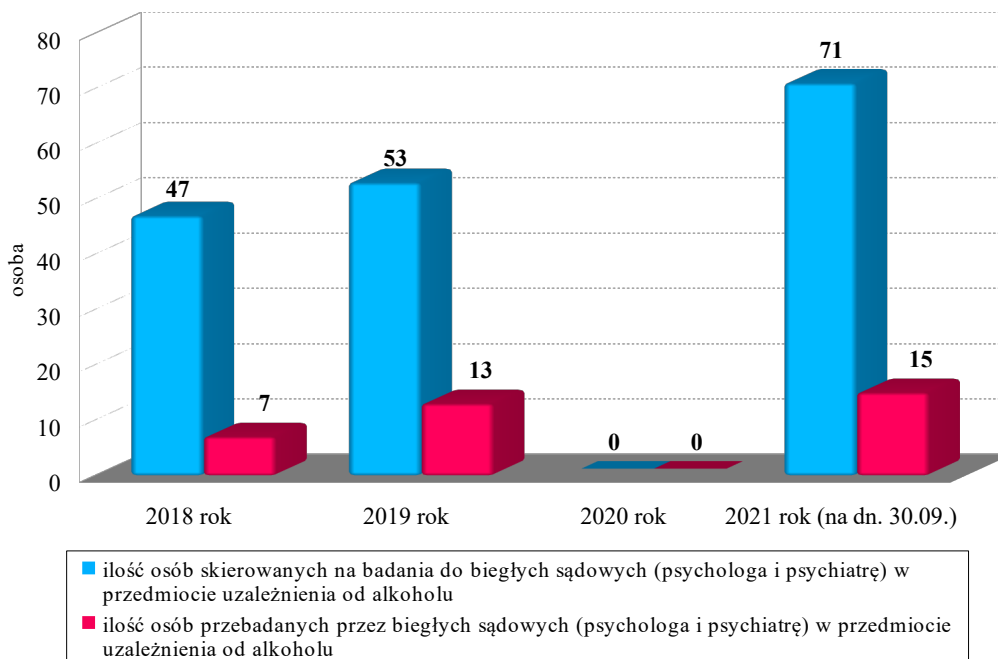
Źródło: dane z GKRPA

Ilość posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązania Problemów Alkoholowych

Źródło: dane z GKRPA

Ilość osób skierowanych i przebadanych przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu

Źródło: dane z GKRPA

9. Wnioski:

Na podstawie danych przedstawionych w diagnozie oraz zestawieniu danych statystycznych nasuwają się następujące wnioski:

- 1) Sytuacja związana z pandemią powodująca lęk i stres, a także ograniczenie kontaktów społecznych i izolację w domu sprzyja rezygnacji z abstynencji, wzrostowi spożycia alkoholu, wzrostowi przemocy w rodzinach. Należy bezwzględnie kontynuować działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
- 2) Ośrodek Rozwiązywania Problemów Uzależnień jest miejscem coraz bardziej rozpoznawalnym w mieście, z którego korzysta wiele osób systematycznie i utrzymuje abstynencję;
- 3) W dalszym ciągu ważna jest kontynuacja działań informacyjno-pomocowych prowadzonych na terenie Gminy (porady, konsultacje) dla osób uzależnionych oraz ich rodzin;
- 4) Ilość dzieci uczęszczających na zajęcia socjoterapeutyczne utrzymuje się na podobnym poziomie. Sytuacja, która wynika z obserwacji codziennej rzeczywistości potwierdza konieczność podejmowania działań profilaktycznych i objęcia nimi jak największej liczby dzieci i młodzieży, w celu zwiększania świadomości społecznej i tym samym zapobieganiu skutkom powstałym poprzez uzależnienia.
- 5) Niespodziewane, głębokie zmiany w dotychczasowym sposobie funkcjonowania, spowodowane pandemią, długotrwała izolacja, nauka zdalna, związane z tym ograniczenie kontaktów z kolegami i

koleżankami, a także obawy o zdrowie swoje i bliskich czy też żałoba po ich stracie negatywnie wpłynęły na stan psychiki wielu ludzi, w tym dzieci i młodzieży. Prawidłowy rozwój fizyczny dziecka ma wpływ na przebieg procesu wzrastania i dojrzewania. Należy zachęcać uczniów do podejmowania, w miarę możliwości, zróżnicowanych aktywności fizycznych. W sytuacji, gdy istnieją duże ograniczenia dotyczące przebywania na świeżym powietrzu czy korzystania z profesjonalnych sprzętów i zorganizowanych zajęć, trzeba zadbać o to, aby ruch i aktywność fizyczna stanowiły istotną część dnia dziecka, dlatego konieczne jest prowadzenie różnego rodzaju zajęć pozalekcyjnych: sportowych, profilaktycznych, kół zainteresowań dla uczniów. Motywowanie dziecka do różnego typu twórczej aktywności przekazuje się mu wiedzę oraz wzorce zdrowego i bezpiecznego życia bez nałogów.

Efekty jakościowe uzyskiwane w wyniku udzielanej pomocy:

- 1) Efektem działań ORPU jest pozostawanie w abstynencji i podjęcie regularnego leczenia przez osoby uzależnione oraz wiele uratowanych małżeństw, uzdrowienie całych rodzin i dzieci;
- 2) Działania Ruchu Samopomocowego AA również powodują zdecydowany wzrost osób trzeźwiejących uczestniczących w mitingach;
- 3) Podjęcie współpracy przez rodziny, redukcja systemu zaprzeczeń, wzrost zaufania do osób udzielających pomocy,
- 4) Uzyskanie przez rodziny wiedzy z zakresu uzależnienia, współuzależnienia, sposobów radzenia sobie z problemami,
- 5) Zwiększenie zakresu umiejętności wychowawczych, co w następstwie przejawia się ograniczeniem przemocy, lepszą komunikacją, konsekwencją w działaniu,
- 6) Wprowadzanie metod świadomego wspierania dzieci – zainteresowania rozwojem dzieci,
- 7) Wzrost umiejętności konstruktywnego działania podejmowanego w sytuacjach konfliktowych oraz nabywania umiejętności korzystania ze wsparcia społecznego,
- 8) Wzmocnienie więzi rodzinnych oraz zmniejszenie stopnia współuzależnienia,
- 9) Wzmocnienie poczucia wartości u dzieci poprzez uczestnictwo w grupach socjoterapeutycznych i zajęciach pozalekcyjnych.

III. IDENTYFIKACJA ZASOBÓW: INSTYTUCJI/ OSÓB DZIAŁAJĄCYCH W OBSZARZE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY

1. Zasoby rzeczowe

Gmina realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii przy współpracy z:

- organizacjami pozarządowymi,
- szkołami,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pyskowicach,

- Komisariatem Policji w Pyskowicach,
- Strażą Miejską w Pyskowicach,
- podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą,
- innymi instytucjami zajmującymi się niniejszą problematyką.

2. Zasoby ludzkie

W zakresie realizacji Programu Gmina korzysta z wiedzy i doświadczenia osób zawodowo zajmujących się problemem uzależnienia od alkoholu:

- specjalistów i instruktorów terapii uzależnień,
- psychologów i psychiatrów,
- pedagogów szkolnych,
- członków GKRPA,
- funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej,
- kuratorów sądowych,
- pracowników socjalnych.

Zadania określone w Programie realizowane są pod nadzorem i koordynacją Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień.

IV. FINANSOWANIE

Źródłem finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są dochody uzyskane z opłat za zezwolenia wydawane na sprzedaż napojów alkoholowych. Na realizację zadań wynikających z Programu przeznaczony są środki finansowe określone w Uchwale budżetowej na 2022 rok.

V. CEL GŁÓWNY, CELE SZCZEGÓŁOWE I PRZEDSIĘWZIĘCIA PROGRAMU NA 2022 r.

Cel główny:

Ograniczanie rozmiaru szkód związanych z nadużywaniem alkoholu oraz narkotyków oraz działania zapobiegawcze i prewencyjne w celu zmniejszenia skutków negatywnych zjawisk społecznych.

Cel operacyjny I:

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych

Przedsięwzięcia:

- 1) Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia osób uzależnionych;
- 2) Prowadzenie, doposażenie i polepszanie warunków lokalowych siedziby Ośrodka Rozwiązywania Problemów Uzależnień - Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień, w tym prace termomodernizacyjne, remontowe oraz zagospodarowanie terenu wokół budynku;

W ramach Punktu Konsultacyjnego:

- prowadzenie zajęć edukacyjno-motywujących dla osób uzależnionych nakierowanych na motywowanie do podjęcia leczenia, wspieranie abstynencji po zakończonym leczeniu oraz treningi umiejętności społecznych;
  - motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzorca picia;
  - udzielanie informacji na temat aktualnych dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji działających na terenie Pyskowic i okolic;
  - prowadzenie indywidualnych konsultacji terapeutycznych ukierunkowanych na motywowanie do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do korzystania z pomocy grup samopomocowych;
- 3) Podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności zmierzających do odbycia leczenia osób uzależnionych od alkoholu;
  - 4) Podnoszenie kompetencji osób pracujących z uzależnionymi, współuzależnionymi i ofiarami przemocy w rodzinie, między innymi członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocnika Burmistrza Miasta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień;
  - 5) Superwizje;
  - 6) Współpraca z Grupą Samopomocową AA.

Cel operacyjny II:

Udzielanie rodzinom w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Przedsięwzięcia:

- 1) W ramach Punktu Konsultacyjnego:
  - udzielanie konsultacji prawnych, pomocy terapeutycznej oraz porad i wsparcia w kategoriach problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz narkotyków;
  - organizowanie spotkań konsultacyjnych dla rodzin, w których występuje problem uzależnień i przemoc;
- 2) Prowadzenie i doposażenie Noclegowego Punktu Interwencyjnego;
- 3) Udzielanie pomocy osobom dotkniętym problemem alkoholowym przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) Prowadzenie, doposażenie i polepszanie warunków lokalowych miejsc, gdzie odbywają się zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;
- 5) Podejmowanie działań w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z uwzględnieniem procedury „Niebieskiej Karty”;
- 6) Gromadzenie i udzielanie aktualnych informacji nt. dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu Gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny;

- 7) Wdrażanie i prowadzenie rekomendowanych programów profilaktycznych skierowanych m. in. do rodziców w zakresie zwiększenia umiejętności wychowawczych rodziców/opiekunów oraz zapobiegania lub minimalizowania wystąpienia zachowań problemowych/ryzykownych dzieci;
- 8) Organizacja spotkań wigilijnych dla osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień.

Cel operacyjny III:

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Przedsięwzięcia:

- 1) Edukacja publiczna poprzez publikacje w prasie lokalnej, wykonanie, zakup i dystrybucję materiałów profilaktycznych: książki specjalistyczne, broszury, plakaty oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne związane z realizacją zadań określonych w programie;
- 2) Organizowanie lokalnych kampanii, imprez popularyzujących zdrowy styl życia, przedsięwzięć i akcji informacyjno-edukacyjnych skierowanych do różnych grup odbiorców;
- 3) Prowadzenie na terenie szkół działań o charakterze profilaktycznym informujących o szkodliwości nadużywania alkoholu i narkotyków, nastawionych na promowanie zdrowego stylu życia;
- 4) Upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców;
- 5) Realizacja profilaktycznych przedstawień teatralnych z zakresu psychoedukacji, profilaktyki uzależnień będących integralnym elementem realizowanych w placówkach oświatowych działań profilaktycznych;
- 6) Wdrażanie ogólnopolskich i regionalnych kampanii oraz inicjatyw w zakresie profilaktyki problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy;
- 7) Prowadzenie różnych form zajęć sportowo-rekreacyjnych i edukacyjnych, w tym wypoczynku w czasie ferii zimowych i wakacji dla dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych oraz spektakli, prelekcji, pogadanek, konkursów z zakresu profilaktyki uzależnień;
- 8) Organizowanie świątecznych spotkań dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;
- 9) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim;
- 10) Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców;
- 11) Organizowanie badań i sondaży w zakresie lokalnej diagnozy, pozwalających ocenić aktualny stan problemów uzależnień.

Cel operacyjny IV:

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów uzależnień

Przedsięwzięcia:

- 1) Użyczenie pomieszczeń na prowadzenie szkoleń, użyczenie sprzętu biurowego;
- 2) Realizacja zadań, inicjatyw, przedsięwzięć służących profilaktyce oraz rozwiązywaniu problemów uzależnień poprzez udzielanie wsparcia finansowego i organizacyjnego podmiotom na podstawie złożonych projektów, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 3) Współpraca ze stowarzyszeniem „Drugie Życie”, Caritas Diecezji Gliwickiej;
- 4) Wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

Cel operacyjny V:

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Przedsięwzięcia:

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych Gmina może podjąć interwencje oraz występować będzie przed sądem jako oskarżyciel publiczny.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

- 1) Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie za udział w pracach komisji, wynoszące za jedno posiedzenie:
  - przewodniczący – 12% minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
  - pozostali członkowie – 10% minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.
- 2) Członek Komisji prowadzący dokumentację dotyczącą działalności Komisji otrzymuje ryczałt miesięczny za prowadzenie dokumentacji wynoszący 14% minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę;
- 3) Członek Komisji za udział w jednej rozprawie sądowej otrzymuje 4% minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, które obejmuje zwrot kosztów podróży;
- 4) Członek Komisji za udział w jednym posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy, bądź grupy roboczej tego Zespołu, otrzymuje 5% minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę;

- 5) Członek Komisji z tytułu uczestnictwa w szkoleniu odbywającym się poza Pyskowicami otrzymuje 4% minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

UZASADNIENIE BURMISTRZA MIASTA DO PROJEKTU UCHWAŁY

Artykuł 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na radę gminy obowiązek uchwalania corocznie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii również nakłada na radę gminy obowiązek uchwalania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii. Niniejszy program na 2022 rok został opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy.

FORMULARZ ZGŁOSZENIA OPINII

1) Projekt uchwały w sprawie:

---

2) Nazwa organizacji pozarządowej przedkładającej opinię:

---

3) Dane teleadresowe (adres, nr telefonu, e-mail) organizacji pozarządowej przedkładającej opinię:

---

4) Imię i nazwisko osoby reprezentującej organizację pozarządową, a także funkcja jaką w niej pełni:

---

5) Wskazanie (na podstawie celów i zadań statutowych), że konsultowany projekt uchwały dotyczy działalności statutowej organizacji pozarządowej:

---

6) Proponowane rozwiązania/uwagi do projektu uchwały:

---

7) Jeżeli proponowane rozwiązania/uwagi do projektu uchwały wiążą się z poniesieniem środków finansowych szczegółowe wskazanie rodzaju kosztów, liczbę jednostek, koszty jednostkowe, koszty całkowite, itp.:
